

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

OBMOČNA ENOTA CELJE

Vodnikova ulica 3, 3000 Celje
03/ 4260342
Zrsvn.oece@zrsvn.si
www.zrsvn.si

Številka: 1-II-108/3-O-21/LS
Datum: 06. 04. 2021

PREJETO

08-04-2021

RGP d. o. o., rudarski gradbeni programi
Rudarska 6

RGP d.o.o.

3320 Velenje

Zadeva: Izdelava rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna - dolomita in apnenca v kamnolomu Paka (pridobivalni prostor Paka pri Velenju 3) - strokovno mnenje na podlagi 117. ZON

Z vlogo z dne 26. 01. 2021, ki smo jo dne 18. 02. 2021 prejeli v obravnavo od Agencija RS za okolje, ste zaprosili za izdajo projektnih pogojev za izdelavo rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna - dolomita in apnenca v kamnolomu Paka (pridobivalni prostor Paka pri Velenju 3).

Vlogi ste priložili:

- Idejni rudarski projekt širitve kamnoloma Paka (pridobivalni prostor Paka pri Velenju 3), projekt št.: 001/2020 RIP/JŠ, december 2020, projektant: RGP d. o. o., rudarski gradbeni programi, Rudarska 6, 3320 Velenje;
- tekstualni del Odloka o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 2/2020, 7/2020).

Opis posega in lokacije:

Kamnolom Paka se nahaja na vznožju strmega zahodnega pobočja Paškega Kozjaka med vodotokoma Paka in Pušnikov potok. Območje pridobivalnega prostora Paka pri Velenju 3 je nastalo s preoblikovanjem pridobivalnega prostora Paka pri Velenju 2 in širitvijo v smeri proti jugu in jugovzhodu, ob sočasnem zmanjšanju pridobivalnega prostora Paka pri Velenju 2 na severnem in severovzhodnem delu zaradi trajne sanacije in opustitve rudarjenja. V obstoječem pridobivalnem prostoru kamnoloma Paka pri Velenju 2, s površino 12,1175 ha, se izvaja izkoriščanje mineralne surovine skladno s koncesijsko pogodbo št. 0141-47/2011-DE/26, ki je sklenjena do decembra leta 2029, medtem ko je skladno z določili Odloka o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 2/2020, 7/2020) območje širitve pridobivalnega prostora kamnoloma Paka opredeljeno v enoti urejanja EUP PL6/034 (v nadaljevanju: EUP) z namensko rabo LN – površina nadzemnega pridobivalnega prostora.

Zemljišče, na katerem se načrtuje širitev pridobivalnega prostora je poraščeno s sklenjenim gozdnim sestojem. Površina za izkoriščanje mineralne surovine kamnoloma Paka pri Velenju 3 je 15,24 ha.

Na obravnavanem območju se načrtuje:

- tehnološki postopek izkoriščanje mineralne surovine
- tehnologija odkopavanja tehničnega kamna
- izvajanje rudarskih del
- prometna, komunalna in energetska ureditev kamnoloma
- sanacija in rekultivacija prostora po končani ekspoataciji
- ukrepe za blaženje negativnih vplivov na okolje pri izvajanju rudarskih del.

Strokovno mnenje na podlagi 117. člena Zakona o ohranjanju narave

(Uradni list RS, št. 96/04 - ZON-UPB2, 61/06 - Zdru-1, 32/08-odl.US, 8/10 - ZSKZ - B, 46/14, 21/18 - ZNOrg, 31/18 in 82/20)

Po pregledu vloži priloženih prilog je bilo ugotovljeno:

- Obravnavano območje pridobivalnega prostora kamnoloma Paka pri Velenju 3 leži v območju daljinskega vpliva varovanega območja (območje Natura 2000) Huda Luknja, Koda: SI 5000224 (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 08/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16, 47/18) ter v ekološko pomembnem območju Velenjsko - Konjiško hribovje, Ident. št. 115001 (Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18) in območju pričakovanih geomorfoloških podzemnih naravnih vrednot (OPNV).
- Skladno z določili Odloka o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 2/2020, 7/2020) je za območje širitve pridobivalnega prostora kamnoloma Paka, ki je opredeljena z EUP PL6/034, predvidena izdelava OPPN, s katerim se bo podrobneje načrtovale prostorske ureditve. Ugotavljamo, da doslej nismo prejeli informacije o pripravi tega izvedbenega prostorskega načrta, za katerega bi sicer Zavod RS za varstvo narave, kot pristojni nosilec urejanja prostora za področje ohranjanja narave, izdal naravovarstvene smernice.

Na podlagi ugotovitev, ki so navedene v prejšnjih dveh odstavkih tega mnenja, za izdelavo rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna - dolomita in apnenca v kamnolomu Paka (pridobivalni prostor Paka pri Velenju 3) izdajamo **strokovno mnenje v neuradnem postopku** z naslednjimi varstvenimi usmeritvami in priporočili, ki naj se jih kot pogoje vključi v rudarski projekt.

1. Varstvene usmeritve za izvajanje rudarskih del

- Upoštevajo naj se določila za ohranjanje narave, kot je za EUP PL6/034 navedeno v 191. členu OPN Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 2/2020, 7/2020).
- Znotraj EUP se opredeli območje izvajanja del za izkoriščanje mineralne surovine, ki bo istočasno tudi območje izvajanja končne sanacije kamnoloma. Od meje tega območja se do meje EUP oblikuje 10 do 15 m širok »varovalni pas«, kot prehod med naravno in sanirano brežino. Na tem pasu se ohranja poraščenost z obstoječo grmovno in drevesno vegetacijo.
- Po meji EUP se izdelava varovalna ograja ter morebitne druge ovire, da bo živalim onemogočen prehod na območje kamnoloma in s tem padec v globino.
- Da se območje degradiranega prostora ne povečuje, naj se pred začetkom širitve kamnoloma na novo EUP, na območjih obstoječega kamnoloma, kjer se več ne izvaja eksploatacija, izvede sanacija in rekultivacija.
- Glede na to da je predvideno izkoriščanje mineralne surovine na način od zgornje etaže navzdol, naj se odstrani vegetacija in humusna plast obsegu, ki je nujno potrebna le za izdelavo etaže na kateri se bo izvajalo odkopavanje mineralne surovine.
- Število etaž, višina in naklon etažne brežine ter širina etažne ravnine naj bo tolikšna, da bo končni naklon površja po zaključeni sanaciji kamnoloma zagotavljal stabilnost brežine in vegetacijskega sloja kot celote.
- Posege za izvajanje tehnoloških postopkov za izkoriščanje in obratovanje kamnoloma, posege za zmanjšanje neugodnih vplivov na okolje, gradnja objektov, prometne, komunalne, energetske ter ostale infrastrukture, se načrtuje v obsegu in na način, da bodo negativni vplivi na naravo čim manjši.
- Raba prostora in izvajanje dejavnosti v kamnolomu se izvaja na način, da ne bo prišlo do onesnaževanja površinskih voda, zato naj se z ustrezno urejenim odvodnjavanjem prepreči erozijo razgaljenih zemljišč, meteorne vode iz kamnoloma naj se zbirajo v usedalniku in se jih nato kontrolirano odvaja v površinski vodotok Pako ali njene pritoke.
- Izvajajo naj se ukrepi za zmanjšanje emisij s prašnimi delci (npr.: miniranje in premet materiala na nižje ležeče etaže naj se ne izvaja v času močnejšega vetra, makadamske transportne poti pa se v vetrovnih razmerah vlaži z vodo).

- Pri odkopavanju in končnem oblikovanju etaž naj se v smislu oblikovanja melišč pušča del materiala, ki bo dodatno prispevalo k pestrejši morfologiji pobočja ter živalskim vrstam omogočalo lažje prehajanje terena.
- Odvečno zemljino in humus naj se odlaga na površinah znotraj obstoječega kamnoloma in se ustrezno zavaruje pred izpiranjem ter se uporabi za sprotno in končno sanacijo kamnoloma. Odlaganje materiala se izvaja na način, da ne bo prišlo do mešanja horizontov. Odvečne zemljine se ne razgrinja po okoliških kmetijskih in gozdnih zemljiščih.
- Območja kamnoloma naj se v nočnih urah ne osvetluje. Dela v kamnolomu naj se izvajajo samo v času dnevne svetlobe.

2. Varstvene usmeritve za izvedbo sanacije in rekultivacije prostora po končani eksploataciji

- Za sanacijo območja naj se izdela ustrezen sanacijski načrt, v katerem bo upoštevana linija dopustne širitve in eksploatacije mineralne surovine v kamnolomu.
- Za sanacijo kamnoloma se uporabi le zemljina, humus in ostala jalovina, ki je bila v postopku širitve kamnoloma odstranjena in ustrezno deponirana ter varovana na območju kamnoloma. V primeru, da bi bilo potrebno za ustrezno in uspešnejšo ozelenitev etažnih površin dodatno zemljino in humus pripeljati izven območja kamnoloma, naj bo le ta z območja zgrajenega iz karbonatnih kamnin (apnenec, dolomit). Pri tem je potrebno zagotoviti, da zemljina ni kontaminirana z invazivnimi tujerodnimi rastlinskimi vrstami.
- Sanirane površine kamnoloma se prekrije z zemljo, ozeleni in zasadi z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami in vrstami, ki bodo čim prej oblikovale bogat vegetacijski sloj. Biološka sanacija se izvede z zatavljanjem in sadnjo avtohtone grmovne in drevesne vegetacije, pri izboru drevesnih in grmovnih vrst je potrebno izhajati iz obstoječe vrstne pestrosti v okolici kamnoloma. Za zasaditev z grmovno in drevesno vegetacijo naj se uporabijo predvsem toploljubne vrste listavcev in rdeči bor. Tujerodnih rastlinskih vrst naj se ne vnaša. Sanacija naj teži k čim večji renaturaciji ter s čim bolj sonaravnim izgledom.
- Na strmejših delih brežin se izdelajo poglobitve oz. žepi, katere se zapolni s humusom bogatim s semeni ali sadikami avtohtonih zelišč.
- Morfologija terena saniranega kamnoloma naj se čim bolj prilagodi reliefu sosednjega pobočja. Prehodi bočnih brežin v okoliški teren naj bodo mehki in postopni, brez novo izdelanih ovir v prostoru.
- Na območju naj se ne uporablja herbicidov in pesticidov.
- Na območju naj se izvajajo ukrepi za preprečitev razraščanja tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst.

3. Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru najdbe mineralov ali fosilov ter odkritju jame med izvajanjem gradnje objektov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe minerala, fosila ali jame, mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.

3.1. Priporočila za ravnanje glede na vrsto posega pred odkritjem

- Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.
- Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve za varstvo naravnih vrednot.

3.2 Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Zavod RS za varstvo narave pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (*in-situ* ali *ex-situ* varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). V skladu z 22. členom Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/2004, 61/2006 - ZDru-1, 46/2014 - ZON-C) in 74. členom ZON je lastnik zemljišča, na katerem je bila najdena jama, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost, med katero je prišlo do najdbe, dolžan omogočiti raziskavo jame. Najdbo mora najditelj prijaviti ministrstvu. Hkrati mora jamo zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih (geoloških) fenomenov.

S spoštovanjem.

Pripravila:
Ljudmila Strahovnik, prof. geog.
naravovarstvena svetnica

Vodja OE Celje:
Tanja Košar Starič, univ. dipl. biol.
naravovarstvena svetnica

Poslano:

- naslov
- arhiv.